

Eesti Puuetega Inimeste Koda
epikoda@epikoda.ee

Teie
21.08.2025
Meie
14.10.2025

nr 49/
nr 4.2-3/2143-2

Vastus

Lugupeetud

Täname Teid pöördumise eest ning tähelepanu juhtimise eest kodu kohandamise teenuse korralduse ja kättesaadavuse kitsaskohtadele. Teie tõstatatud teemad on olulised, sest kodu kohandamine on paljudele puudega inimestele eelduseks iseseisvalt ja turvaliselt kodus elamiseks.

Sotsiaalhoolekande seaduse § 42 kohaselt on kohalikel omavalitsustel kohustus tagada puudega inimesele eluruum. Selle alla kuulub ka eluruumi kohandamine, kui see on vajalik inimese iseseisva toimetuleku tagamiseks. Tegemist on kohustusliku teenusega, mille eesmärk ei ole üksnes eluaseme pakkumine, vaid inimese vajadustele vastava lahenduse leidmine. Õiguskantsler on oma seisukohtades kinnitanud, et kohandamise asendamine ainult sotsiaalkorteri pakkumisega ei ole kooskõlas seaduse mõttega.

Sotsiaalkindlustusamet on kohalikele omavalitsustele toeks koostanud põhjaliku juhendi „Eluruumi tagamise teenuse juhend“ (2023), mis on avalikult kättesaadav siin: Eluruumi tagamise teenuse juhend. Juhendis on kirjeldatud, kuidas teenust vajaduspõhiselt korraldada, milliseid samme peaks KOV inimese abistamiseks astuma ning millist tuge on kohanduse protsessi läbiviimiseks võimalik pakkuda. See on koostatud just selleks, et vältida ebaühtlast praktikat ning toetada KOVe teenuse sisulisel rakendamisel.

Mõistame Teie ettepanekut, et seaduses võiks eluruumi kohandamine olla eraldi teenusena välja toodud. Samas tuleb arvestada, et selline ümberkorraldamine eeldaks olulist aja- ja ressursikulu – nii seadusloome, rahastuse kui ka rakendusmehhanismide ülesehitamise osas. Käesoleval ajal ei ole Sotsiaalministeeriumil selleks vajalikku mahtu ega rahalisi vahendeid. Seetõttu on keskne, et olemasolev regulatsioon ja SKA juhendmaterjalid oleksid kohalike omavalitsuste poolt korrektselt rakendatud.

Samuti rõhutame, et kohalikel omavalitsustel on kohustus pakkuda eluruumi tagamise teenust kooskõlas seaduse ja SKA juhenditega, vältides piiranguid või tõlgendusi, mis ei ole õiguspärased ning mis takistaksid puudega inimesel teenusele juurdepääsu.

Täname veel kord tähelepanu juhtimise eest ning kinnitame, et Sotsiaalministeerium jätkab dialoogi omavalitsuste ja huvikaitseorganisatsioonidega, et tagada teenuse parem kättesaadavus ja kvaliteet.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kersti Suun-Deket
hoolekande osakonna juhataja

Ketlin Mõru
ketlin.moru@sm.ee